

قدرت نرم، دیپلماسی هوشمند و

سیاست خارجی

مولفان:

اشکان پیرزاده

نوید کمالی

انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران

۱۴۰۱

سرشناسه	: پیرزاده، اشکان، ۱۳۶۹-
عنوان و نام پدیدآور	: قدرت نرم، دیپلماسی هوشمند و سیاست خارجی/ مولفان اشکان پیرزاده، نوید کمالی؛ ویراستار سامان آزاد.
مشخصات نشر	: تهران: ارتش جمهوری اسلامی ایران، دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، انتشارات دافوس، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۶ ص.: جدول.
شابک	: ۷۵۰۰۰۰ ریال 978-622-7504-83-5
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۲۴۹] - ۲۵۶.
موضوع	: قدرت (علوم اجتماعی) (Power (Social sciences روابط بین‌المللی International relations دیپلماسی Diplomacy
شناسه افزوده	: کمالی، نوید، ۱۳۶۸-
شناسه افزوده	: ایران. ارتش، دانشگاه فرماندهی و ستاد، انتشارات دافوس
شناسه افزوده	: Iran. Army. Command & Staff university. Dafoos Publisher
رده بندی کنگره	: J۳۳۰
رده بندی دیویی	: ۳۰۳/۳
شماره کتابشناسی	: ۸۹۶۶۷۳۰

عنوان: قدرت نرم، دیپلماسی هوشمند و سیاست خارجی

مؤلفان: اشکان پیرزاده و نوید کمالی

ویراستار: سامان آزاد

ناظر چاپ: حمید همت

طراح جلد:

صفحه‌آرایی: حسین ییگدلی شاد

ناشر: انتشارات دافوس آجا

شمارگان: ۱۰۰۰

تعداد صفحه: ۲۵۶ ص

تاریخ نشر: ۱۴۰۱

نوبت چاپ: اول

چاپ و صحافی: مدیریت چاپ، انتشارات و فصلنامه دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا

قیمت: ۷۵۰,۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، میدان پاستور، خیابان دانشگاه جنگ، دانشگاه فرماندهی و ستاد، انتشارات دافوس

www.casu.ac.ir

تلفن: ۶۶۴۷۰۴۸۶ - ۶۶۴۱۴۱۹۱ - ۰۲۱

مسئولیت صحت مطالب بر عهده مؤلف می‌باشد.

کلیه حقوق برای دافوس آجا محفوظ است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است).

۶	مقدمه.....
۹	فصل اول مفهوم شناسی قدرت.....
۱۹	فصل دوم مفهوم شناسی سیاست خارجی.....
۵۵	فصل سوم مفهوم شناسی و طبقه بندی قدرت نرم.....
۲۰۳	فصل چهارم نقش قدرت نرم در پیشبرد سیاست خارجی.....
۲۱۹	فصل پنجم دیپلماسی هوشمند و نظم نوین جهانی.....
۲۲۵	فصل ششم دیپلماسی هوشمند در خدمت سیاست خارجی.....
۲۴۱	رهیافت پایانی.....
۲۴۹	منابع.....

امروزه قدرت نرم و خاصه دیپلماسی نوین به عنوان یکی از مهمترین ارکان پیشبرد سیاست خارجی کشورهای توسعه یافته و علاقمند به حضور فعال در عرصه بین‌الملل حساب بدل شده است، با این حال در کشورهای در حال توسعه این مفاهیم همچنان بدیع و حتی نا مفهوم جلوه می‌کنند و بسیاری از سیاست‌گذاران و فعالان عرصه سیاست خارجی این دست کشورها در عمل آشنایی چندانی با قدرت نرم، دیپلماسی نوین و نحوه به کارگیری میدانی آن ندارند، متأسفانه این نقصان در کشور ما نیز دیده می‌شود، به همین دلیل نیز آنچنان که باید در طول دهه‌های گذشته توسعه و تقویت ظرفیت‌های قدرت نرم و دیپلماسی عمومی مورد توجه دستگاه‌های فعال در عرصه سیاست خارجی کشورمان قرار نگرفته است.

عدم توجه جدی به قدرت نرم و دیپلماسی نوین در عرصه سیاست خارجی کشورمان در حالی است که جمهوری اسلامی ایران به دلیل نقش آفرینی موثر و پر رنگ خود در تحولات منطقه‌ای یک دهه اخیر به شکل جدی نیازمند بکارگیری سیاست‌ها و ابزارهایی جهت حفظ و توسعه دستاوردهای خود خصوصاً در عرصه افکار عمومی منطقه است اما با توجه به عدم آشنایی مطلوب بخش قابل توجهی از فعالان عرصه سیاست خارجی کشورمان با مفهوم دیپلماسی نوین و نحوه بکارگیری انواع مختلف آن، این نوع از دیپلماسی آنچنان که باید در راستای تأمین منافع مورد نیاز کشورمان مورد استفاده قرار نگرفته است.

باید به این نکته توجه داشت که امروزه قدرت نرم و بکارگیری هوشمندانه آن در عرصه سیاست خارجی از چنان اهمیتی برخوردار شده است که کشورهای زیادی رشته‌های تخصصی مرتبط با این حوزه را در دانشگاه‌های برتر خود راه اندازی کرده و نخبگان دانشگاهی فارغ التحصیل این رشته را در نهادهای تخصصی مسئول پیشبرد دیپلماسی بکارگیری می‌کنند. حتی برخی کشورهای توسعه یافته با هدف ارتقاء و روزآمد سازی دیپلمات‌های خود در حوزه قدرت نرم و با همکاری دانشگاه‌های معتبر جهان اقدام به ارائه دوره‌های تخصصی کوتاه مدت حرفه‌ای می‌کنند، به طور

مثال برخی دانشگاه‌های اروپایی و آمریکایی دوره‌های یکساله MBA و DBA ویژه‌ای را با تاکید بر دیپلماسی عمومی و هوشمند راه اندازی کرده‌اند.

اهمیت یافتن قدرت نرم در جهان امروز خصوصا در سال‌های اخیر را می‌توان ناشی از فراگیری رسانه‌های نوین اجتماعی دانست چرا که به واسطه این نوع رسانه‌ها نقش و جایگاه افکار عمومی در سیاست ورزی کشورها به شکل قابل توجهی افزایش یافته است به طوری که امروز دیگر حکومت‌ها قادر نیستند بدون توجه به رای و نظر افکار عمومی و تنها با تکیه بر اراده رهبران سیاسی خود، سیاست‌های مطلوبشان را در عرصه بین‌الملل پیش برند. به عبارت دقیق‌تر در عصر رسانه‌های فراگیر دیگر دیپلماسی سنتی به تنهایی توان تامین اهداف و منافع کشورها را ندارد، لذا کشورهای علاقمند به ایفای نقش فعال در عرصه بین‌الملل بایستی به دنبال راهکارهای جایگزین و بهینه‌ای در راستای تامین حداکثری منافع و اهداف خود در این عرصه باشند.

بدون شک در بین تمام راهکارهای جایگزین، تنها دیپلماسی نوین است که می‌تواند به بهترین شکل و با کمترین هزینه سیاسی و زمانی منافع و اهداف کشورها را در عرصه بین‌الملل خصوصا در روابط دو جانبه تامین نماید.

از این رو در این اثر تلاش شده است تا کارشناسان، مدیران و پژوهشگران حوزه سیاست خارجی به شکلی کاربردی و قابل فهم با مفهوم قدرت نرم و دیپلماسی نوین آشنا شوند تا از طریق آگاه سازی و بهسازی نیروی انسانی شاغل در بدنه دستگاه‌های مرتبط با سیاست خارجی امکان حرکت به سوی متحول سازی این دستگاه‌ها ممکن گردد. علاوه بر این پژوهشگران و کارشناسان علاقمند به حوزه قدرت نرم نیز از مطالعه این اثر بهره می‌برند چرا که به شکلی شیوا و مختصر با نحوه پیشبرد سیاست خارجی و تامین منافع ملی از طریق اعمال قدرت نرم و اجرای دیپلماسی هوشمند آشنا می‌شوند.

اشکان پیرزاده - نوید کمالی